CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, Bucureşti, cod poştal: 020027
Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34 Fax: 021.316.31.31
021.310.23.57, 021.316.31.33
Cod fiscal: 10464660 E-mail: ces@ces.ro www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” *(Art. 141 din Constituția României revizuită)*

Nr. 4202/16.07.2025

AVIZ
referitor la propunerea legislativă privind declararea Zilei de 5 octombrie ca "Ziua Artiștilor Români" (b282/26.06.2025)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative privind declararea Zilei de 5 octombrie ca "Ziua Artiștilor Români" (b282/26.06.2025).*

CONSILIUL ECONOMIC ŞI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 16.07.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare:**

- în contextul unei situații bugetare dificile marcate de deficit excesiv, este inoportună introducerea unei noi sărbători care să conducă la o creștere a cheltuielilor publice;
- propunerea legislativă nu îndeplinește condițiile elementare în privința caracterului general al actelor normative, de reglementare a unor relații sociale, pornind de la *„dezideratele sociale prezente și de perspectivă, precum și de la insuficiențele legislației în vigoare”,* așa cum prevede, la art. 6, Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- autoritățile administrației publice centrale și locale dispun, deja, de întregul cadru juridic necesar pentru organizarea de activități culturale de orice tip, inclusiv aniversar, fără necesitatea promovării unei legislații distincte de declarare a unei „zile", „luni" sau „an" dedicat unui subiect sau altuia;
- normele propuse de propunerea legislativă nu instituie obligații în sarcina autorităților, rămânând la nivelul unor recomandări, a unor opțiuni libere, în condițiile în care art. 8 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 prevede că *„prin modul de exprimare, actul normativ trebuie să asigure dispozițiilor sale un caracter obligatoriu"* (fie el imperativ, alternativ sau permisiv în raport cu alte norme precis identificate);
- în condițiile deficitului bugetar actual și al restrângerilor financiare care afectează întregul sistem public, instituirea unor astfel de sărbători, care presupun costuri mari, reprezintă un demers nesustenabil, Parlamentul putând dedica similare eforturi pentru sprijinirea prin politici publice concrete a artei și culturii contemporane;
- în privința art. 2 alin. (2) al propunerii legislative, în care se menționează că „*Societatea Română de Televiziune şi Societatea Română de Radiodifuziune, în calitate de servicii publice, pot produce, difuza sau redifuza conţinut editorial care promovează acţiunile şi activităţile realizate cu ocazia manifestărilor dedicate Zilei Artiştilor Români",* acesta este susceptibil de a încălca principiul autonomiei și independenței editoriale ale celor două servicii publice, statuat la art. 1 și art. 8 din Legea nr. 41/1994 privind organizarea şi funcţionarea Societăţii Române de Radiodifuziune şi Societăţii Române de Televiziune, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Autonomia SRTv și SRR este garantată prin Constituție, conform art. 31 alin. (5) din legea fundamentală, ele fiind nu doar în situația de a nu necesita permisiunea Parlamentului pentru propriul conținut editorial, ci, în primul rând, sunt perfect independente de orice ingerință a puterii legislative în structurarea acestui conținut;
- forma actuală a propunerii legislative nu răspunde unor nevoi reale și riscă să rămână un gest pur simbolic, fără efecte concrete asupra vieții și statutului social al artiștilor;
- absența unei strategii naționale reale pentru susținerea artiștilor. Instituirea unei „zile naționale" fără corelare cu un plan de politici culturale, cu măsuri de sprijin economic, acces la finanțare sau drepturi sociale consolidate, are un impact redus și poate crea impresia falsă că sprijinul simbolic substituie sprijinul real. Cultura are nevoie de finanțare predictibilă, infrastructură, educație artistică accesibilă și protecție socială pentru profesioniști, nu doar de recunoaștere declarativă;

- artiștii nu au nevoie de o zi în plus, ci de recunoaștere sistemică. Propunerea legislativă ar trebui să vizeze statutul profesional al artistului, condiții echitabile de muncă și remunerare, protecție socială, sprijin pentru creație și mobilitate, iar instituirea unei zile naționale ar trebui să fie corolarul unei reforme culturale, nu substitutul acesteia.

Președinte,
Sterică FUDULEA